

Langsomt gjorde den indtryk, den der jazz
Perioden 1980 – 1997
Af Henrik Mosbæk, bestyrelsesmedlem fra 1982, formand for
jazzklubben/musikklubben 1987 – 1997.

Starten af 80'erne – på Elværket

Jeg husker det tydeligt. Vi kom med vind i håret, væbnet med vinger og hovedet i vilden sky. Nu skulle der være oprør mod de reaktionære, gamle jazz-rødder i Holbæk Jazzklub !

Ude af trit med tidens ånd var de, de irriterende gamle bestyrelsesmedlemmer, der hyldede jazz frem for rock. Nu skulle de få protest og kam til deres hår !

Sådan var det til de første generalforsamlinger, hvor jeg og andre af hippie-, rock- og punk-generationen mødte op for at kræve nutidens musik ind på scenegulvet i byens støvede, gamle jazzklub.

Fornuftige sko, islænder og halvlangt hår blandet med bedrevidende, intellektuel filosofi – det var simpelt hen for meget !

I 1982 kom jeg første gang med i bestyrelsen, og det ændrede mit syn på musik for altid. Før ville jeg aldrig have betalt entré for at høre jazz-musik, men i mine første år i 1980'erne kom jeg til at høre en hel del gennem mit arbejde bag baren, som slæber og dørmand til koncerterne. Og langsomt gjorde det sgu indtryk, det der jazz !

Jazz-koncerterne havde godt nok en helt anden stemning end de punk-koncerter, jeg samtidig gik til, men det blev en lille oase af anderledes musikoplevelser. En oase, der udvidede mit musikalske repertoire til at omfatte mange former for jazz, fusion, verdensmusik, visesangere m.v.

Musikken

Ved starten på Elværket videreførte Holbæk Jazzklub naturligvis den musikpræsentation, som klubben havde ført på det nu hedengangne Værkstedet. Det vil sige et repertoire med jazz- og rockkoncerter, samt optræden af entertainere, visesangere etc., og naturligvis koncert hver fredag, samt en onsdag eller søndag om måneden.

Vi havde traditionelle jazz-arrangementer med Theis/Nyegård jazzband, Storyville Stompers og Workshop Band, Fessors Big City Band, Sammy Rington og flere andre. Vi havde big band musik med Blast og intelligent jazz med Karsten Vogel.

På den mere eksperimenterende side var det orkestre som Anima, Entrance (med Palle Mikkelsen), Istanbul Express og Bazaar. En helt speciel koncert var Special Project med Jan Akkerman og Jon Hiseman på et noget overskruet arrangement med TV-optagelse.

Det viste sig dog hurtigt, at det var svært at trække især jazz-publikummet til Elværket. Den store sal, med flisegulv og -vægge, højt til loftet, plads til 4-500 tilskuere og en stemning af nedlagt fabrikshal, egnede sig fint til rock, og på det tidspunkt også punk-koncerterne, men jazzmusikken havde svært ved at finde den rette, varme og tætte stemning, der havde været så intim på Værkstedet.

Resultatet blev, at Holbæk Jazzklub spillede mindre og mindre Jazz.

Repertoiret bød stadig på folk/vise koncerter med Cornelis Wreeswijk, Poul Dissing og Benny Andersen, Niels Hausgård, Paul Banks, Pia Raug, Peter Thorup og mange flere.

Også store solister som Bjørn Afzelius, Sebastian, Mikael Wiehe og Marie Bergmann var med på plakaten.

De store rockkoncerter blev flere. Det var TV2, Sylvester og Svalerne, Red Squares og C.V.Jørgensen fine eksempler på.

Samtidig præsenterede klubben en lang række lokale orkestre, hvoraf nogle var talentfulde, mulige hits. Her skal nævnes Graf Spee, Kong Kurs Sextet, Healer, Narcissus, C.Friis Ball band, Johnny & The Heartbeats, Gaya og Lucky Punch.

I 1985 havde klubben 30-års jubilæum, og i den anledning blev cabaret'en "Og alt det jazz..." skabt af Ib Hagner og Volker Quandt. En lang række lokale jazz-og rockmusikere deltog i cabaret'en, der handlede om den evige konflikt mellem rock-og jazzmusikere. Og faktisk viste samarbejdet nøjagtig de forskelligheder, som forestillingen handlede om....

Cabareten blev dog en stor succés, og var med til at samle mange gode kræfter i de mange dage, vi opførte forestillingen.

Publikumskrisen

Fra 1986 og frem gik det rigtigt dårligt i Holbæk Jazzklub.

Grunden var helt enkelt den, at publikum svigtede os. Om årsagen til dette publikumssvigt skulle findes i opvæksten af en ny generation unge, "Yuppie-generationen", med konservative holdninger og pæn, borgerlig livsførelse; eller årsagen var, at bestyrelsen var for dårlige til at tolke publikums ønsker; eller at vi lavede for dårlig reklame og PR ; eller at vi konsekvent serverede lunkent øl, - ja, det kostede mange hovedbrud og debatter i de år.

I hvert fald skabte disse faktorer en uholdbar situation for Holbæk Jazzklub, især sammenholdt med at musiker-honorarerne steg voldsomt i 80'erne. Et lavere og lavere billetsalg til at dække højere og højere musikudgifter, det ender i økonomisk katastrofe.

" Skal vi nedlægge Holbæk Jazzklub ? "

Dette spørgsmål blev stillet på en yderst bedrøvelig generalforsamling i september 1989. Efter i flere år at have forsøgt at finde de rigtige orkestre, men stadig svigtet totalt af publikum, var bestyrelsens moral i 1989 på nulpunktet.

Til generalforsamlingen mødte 1 medlem frem !

Var der overhovedet basis for stadig at drive en musikklub i Holbæk ? Over resten af Danmark nedlagdes musikklubber på stribe, og i kulturministerium, presse og musikorganisationer talte man om spillestedskrisen og en generation, der ikke interesserede sig for at høre live-musik.

På denne skæbnesvangre generalforsamling var der faktisk flertal for at nedlægge Holbæk Jazzklub! Men så bad en lille flok tapre og ukuelige bestyrelsesmedlemmer om lov til at forsøge at skaffe folk til en ny bestyrelse, i troen på, at der et eller andet sted derude måtte findes mennesker, for hvem den levende musik stadig betød noget !

Vi indrykkede nogle opsigtsvækkende annoncer , forklædt som jobannoncer , og 1. november 1989 kunne vi byde velkommen til en velbesøgt generalforsamling.

En ny bestyrelse blev valgt, koncerter planlagt og afviklet og i 1990'erne kunne vi konstatere, at publikumskrisen var overstået, at vi havde en stærk og handlekraftig bestyrelse, og som noget nyt havde vi opbygget en jobgruppe uden for bestyrelsen, der i dag tæller 52 personer.

Fra Holbæk Jazzklub til Musikklub Værkstedet

I 1991 skete en anden stor forandring. Holbæk Jazzklub skiftede navn til Musikklub Værkstedet. Først og fremmest fordi vi ikke længere præsenterede jazzmusik, men også for gennem navnet at udsende et mere korrekt signal til publikum om , hvilken musik vi præsenterede.

Dette navneskift har absolut ikke været nemt. Når en klub i 35 år har været kendt som Holbæk Jazzklub, hænger navnet ved i årevis. Samtidig valgte vi at beholde et lille “ Holbæk Jazzklub “ i vores logo, at beskytte navnet mod, at andre kunne bruge det, og i flere år efter sagde vi, at vi arbejdede i “ jazzklubben “.

Optur i 90´erne

I løbet af 90´erne ændrede trenden sig, og det blev igen ”in” at gå i byen for at høre levende musik. Publikumstallet steg, og flere koncerter og arrangementer lod sig gøre.

Vi spillede Thomas Helmig, Henning Stærk, Malurt, Miss B. Haven, Big Fat Snake og Johnny Madsen.

På entertainer siden var ” Venter på far ” et af de bedste nye skud, og de optrådte mange gange i disse år.

En nyskabelse var Verdensmusik-festivalerne. De startede som et samarbejde mellem musikklubben, Dansk Flygtningehjælp og DR ved Kurt Bågø, og mundede ud i flere års fortrinlige koncerter og mellemfolkelig hygge i integrationens tegn.

En ” ny ” jazzklub opstår

I 1995 havde klubben 40-års jubilæum, og her blev samlet et jubilæumsudvalg, der talte en række gamle kendinge, her i blandt Ole Gohn, Ib Hagner, Knud Jørgen Jensen, Ruth Hansen og Flemming Højmann Hansen.

I forbindelse med festlighederne omkring 40-års jubilæet skabte den daværende bestyrelse med egen arbejdskraft et nyt spillelokale på Elværket, nemlig 1. Salen, som i alle disse år havde været umulig at bruge til musik, da medborgerhusets lerværksted med drejeskiver holdt til her.

Nu blev det muligt at rydde lokalet og indrette det til koncerter. Hermed var vejen banet for en fortrinlig – men lille – jazz-scene, og der voksede en jazz-afdeling frem af musikklubben/jazzklubbens 40-års jubilæum.

I det første leveår var den ”nye ” Holbæk Jazzklub en underafdeling af Musikklub Værkstedet, men allerede året efter, i 1996, stiftedes Holbæk Jazzklub på ny, dog med den passus i vedtægterne, at klubben oprindeligt var stiftet 30. august 1955. Derfor har begge klubber i dag stiftelsesdato 30. august 1955.

I slutningen af 90´erne ændrede musikklubben navn til det nuværende Musikklub Elværket, i forbindelse med at Elværket endelig blev Holbæks musikhus.

Efter en større reovering og ombygning i 2003- 2004 fremstår Elværket nu som et flot og indbydende musikhus, midt på Holbæks havnefront.